

Barcelona, 31 de juliol de 1931

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY LV -2717

Preu 20 cts. - Atrassats, 40

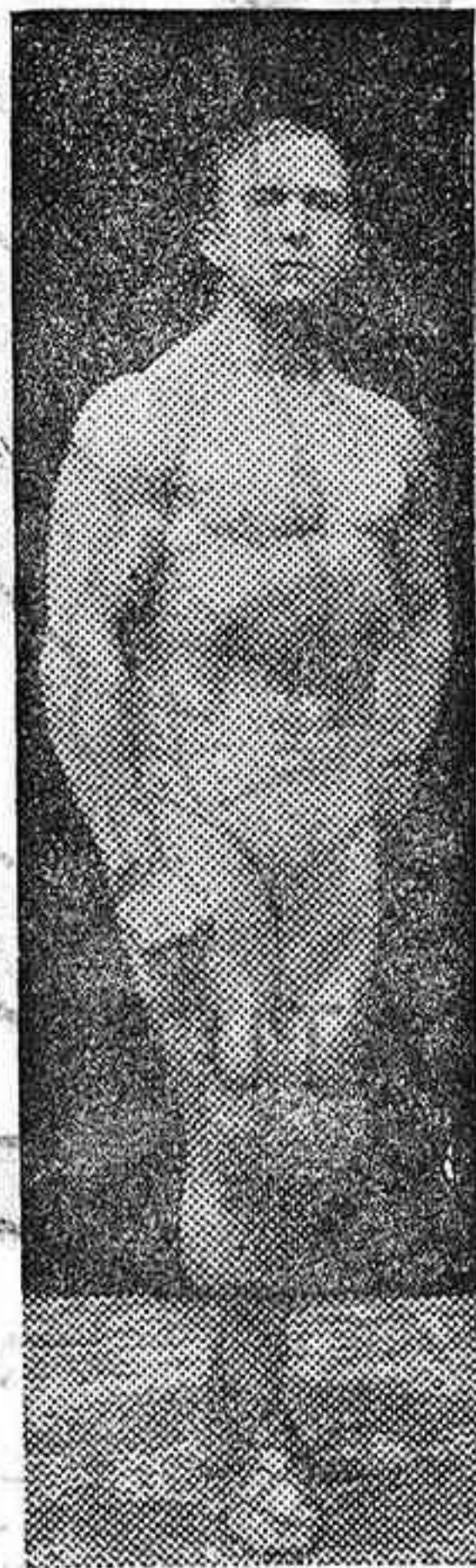

**Per Catalunya i per la llibertat,
Voteu l'Estatut!**

Por al matrimoni?

POTSER vós sou un d'aquells que fugen del matrimoni, perquè temen que la pròpia debilitat pugués canviar en odi l'amor de la seva esposa. Potser vós sou un d'aquests altres: dèbil, malaltís, d'esperit decaigut, sense ganes de treballar, tímid, covard davant de les dones, i gelós dels homes que pel seu aspecte imponent i la seva masculinitat causen l'admiració a tot arreu. Si vós us apliqueu aquestes qualitats, reflexioneu abans que sigui tard.

LIONEL STRONGFORT
l'home perfecte

STRONGFORTISME

El mètode cèlebre

la nova ciència de la Salut i de la Força aixecarà les vostres energies i us col·locarà en condicions de no haver de témer el matrimoni. — Strongfort ha ajudat milers de febles a tornar-se persones vigoroses. ¿Per què no us hauria d'ajudar a vós també?

EL MEU LLIBRE GRATIS

"Promoció i Conservació de la Salut, Força i Energia Mental"

profusament il·lustrat, i imprès en espanyol, us serà tramès sense compromís de part vostra. Aquest llibre meu us revelarà els secrets del cos humà, us ensenyarà com el Strongfortisme alivia desordres, reconstrueix l'organisme i corregeix errors i excessos de la joventut. La meva obreta us dirà francament com podeu convertir-vos, sense medicines ni aparells, en un vigorós exemplar de masculinitat, i com podreu desenrotllar les vostres aptituds i els vostres talents, i tot això únicament amb l'ajuda de la Naturalesa. — Demaneu avui mateix el vostre exemplar, enviant-me tot seguit el cupó que hi ha més avall.

LIONEL STRONGFORT, Director

Especialista en Salut i Cultura Física

INSTITUT LIONEL STRONGFORT - Berlín-Wilmersdorf (Alemanya)

CUPÓ GRATIS I CONFIDENCIAL

(posi's el franqueig suficient per a cartes a Alemanya)

Institut Lionel Strongfort. Berlín-Wilmersdorf (Alemanya) - D. 1097

Serveixi's trametre'm completament gratis el llibre "Promoció i Conservació de la salut, Força i Energia Mental", per al franqueig del qual li acompanyo 80 cèntims en segells de correu del meu país. He marcat amb una X les matèries en què estic interessat.

☐ Catarro	☐ Vicis secrets	☐ Impotència sexual	☐ Desordres de l'estómac
☐ Asma	☐ Barbs (acné)	☐ Nerviositat	☐ Major altura
☐ Dolors de cap	☐ Obesitat	☐ Estrenyiment	☐ Desenrotllament muscular
☐ Hèrnia	☐ Vista dèbil	☐ Respiració curta	
☐ Demacració	☐ Reumatisme	☐ Pulmons dèbils	

Noms (escriure'ls ben clars) .....

Edat ..... Carrer o Apartat de Correus .....

Ciutat ..... País .....

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

El president Macià

El primer dia que vaig veure En Francesc Macià a París, li portava un xec. Macià va voler saber qui era el català que en aquells moments de persecució i de misteri se'n recordava d'ell. Jo li vaig donar el nom que, contra la seva voluntat i sabent que li donaré un disgust, vull donar a conèixer per ésser, en aquests moments en què tothom vol càrrecs i representacions, un exemple d'alta ciutadania i civisme, ensems que d'u-

na modèstia poc corrent. Aquest catalanista, que ho era en els moments en què es perseguia el catalanisme; aquest catalanista que sostreia dels seus estalvis una considerable quantitat per a ajudar En Francesc Macià a millor passar el seu exili, quan la brutalitat d'una Dictadura cursi i ignorant posava la mà damunt els cabals de la família Macià i el deixava en plena misèria; aquest catalanista es diu Jaume Fonolleda, i és un treballador que quan deixa la feina feixuga i dura del despatx, es dedica a la freqüentació dels homes representatius en les arts i les lletres, i afaforeix tot el que és expandiment de l'espiritualitat catalana.

Francesc Macià, davant d'aquell gest, es va impressionar. No feia gaires hores que era a París, i ja arribava a les seves mans l'ajut que Catalunya li donaria pel seu gest: l'ajut moral i material que calia mantenir per a passar els anys d'una Dictadura que, nascuda amb èxit sorollós, ja es sabia que cauria un dia o altre, perquè qui la duia no tenia una filosofia de l'Estat ni sabia res de l'art de conduir un poble. *Yo he aprendido a gobernar en el Casino de Jerez—va dir un dia—. Aqueixa Universitat castissa i torera no la coneixien enlloc del món civilitzat. Francesc Macià volgué estendre'm un rebut d'aquella quantitat "que, si puc, retornaré un dia o altre"—advertí.*

* * *

En aquelles hores primeres d'angúnia, de desconeixement de la realitat catalana, vivien aquí, a Barcelona, ben peixats, "bon vivants", amables i optimistes, tots els catalanistes pactistes, un dia, amb Polavieja, altres amb "don Antonio" Maura, i altres amb el general Primo de Rivera; eren els homes de talent, els intel·ligents, els acaparadors de l'habilitat política, els murrís, els vius; i Macià era un pobre il·luminat que mai no havia fet res de bo, ni faria res. "Es un isolat. No té ningú." Ells sí, ells tenien, de moment, En Primo de Rivera, a qui havien anat a acomiadar, al costat del comte del Montseny, del comte de

Fígols, de "don Alfonso" Sala i de tot el cursilisme provincial i reumàtic del "Real Cuerpo de la Nobleza Española"...

* * *

Aquell hoste de l'"Hôtel du Brezil" ignorava, en aquells moments, el que podia ésser la corba de la seva vida. Tenia la cambra mig fosca, un llit estret i modest i una tauleta d'aquestes d'hotel de sisena o vuitena categoria, en la qual fa por d'arrepentir-s'hi perquè no es trenqui pel mig. Macià ha passat anys a l'estranger. Ha conegut molts llits d'hotels modestets; ha menjat en "bistrots" de mariners i "messieurs" Dupont; ha travessat el mar per dur als catalans d'Amèrica l'alè de la seva protesta, i ha estat perseguit, refusat, maltractat per aquest gènere animal que es deia diplomàcia de la monarquia espanyola i per la policia nacional que ha d'estar bé amb els que manen, sense tenir en compte que aquells eren uns bandolers indesitjables que no feren altra cosa que aprofitar-se de les armes que els havia donat el país, per a assaltar el Poder i exercir-lo en benefici privat. Mentrestant, el catalanisme panxacontentista, xiroi, folk-lorista, tradicionalista, vivia a Barcelona, tot cofoi de la seva obra d'oposició discreta a la Dictadura, exceptuant aquells períodes en què el senyor Cambó escrivia cartes a "su querido amigo", el senyor Primo de Rivera, recomanant-li solucions sobre el problema del Marroc, la pesseta i aquella Constitució que ens volien donar. Macià, per a ells, abans i després del cop de Prats de Molló, seguia essent un il·luminat, un somiador, un pobre home que només tenia al darrera quatre xicots exaltats que no llegien els llibres de la F. B. M. i que ignoraven del tot la política internacional de J. E. o les finances de J. M. T...

* * *

Però el cas és que, avui, aquell il·luminat ha tingut prop de mig milió de vots a Catalunya; el cas és que, avui, aquest home representa Catalunya davant d'Espanya, i el cas és que aquest home il·luminat, somiador, etc., té l'instint agut d'anar a cercar aquells homes de seny habitual que poden formar amb ell el nou Estat Major de Catalunya. Aquests homes es diuen Hurtado, Carner, Coromines, Anguera de Sojo, Albert, Alomar. Francesc Macià, avui, és l'eix de la nova política catalana. Aquells vius xirois d'ahir pensen que caurà aviat. "El Matí", que és un diari de capellans, ja li ha volgut avençar l'enterrament; però és el cas que ell va caminant amb pas ferm per damunt de tots els que fins ara s'han perdut per massa vius. I és que en la vida dels guiadors dels pobles, el que hi fa més, no és pas la mitja rialleta, l'escepticisme, la ironia, sinó la passió, l'àbrandament, l'entusiasme, la fe...

I la fe que illumina En Francesc Macià ha fet possible que hagi arribat per Catalunya aquesta festa major cívica que representa l'elecció de demà passat, en la qual un poble es donarà una Constitució i resoldrà d'un cop per sempre les seves relacions amb els altres pobles de la nova República...

FRANCESC MADRID

EL LLORO I EL COLOM, O EL MARIT INDIGNAT

La jove i rica muller d'un conegudíssim advocat barceloní, dona molt sabuda i amb velleïtats literàries, encara que no massa agraciada, porta, d'un quant temps ençà, una activitat febrosa. Tot són visites, corredisses, missives, encàrrecs, compliments...

—Seria una vergonya—repeteix ací i allà—que al Parlament de la Generalitat no hi hagués “senyores”, com n'hi ha al Parlament de Madrid... Cal que en surti una d'elegida, una, si més no...

I riu, tot ensenyant les dents d'or, amb una rialleta que sembla voler dir:

—Què, no us agrado, jo, pel cas?

El cas és, però, que a qui no agrada la senyora és precisament al seu marit.

—Diuen—li van dir un dia—que la C... es presentarà diputada?

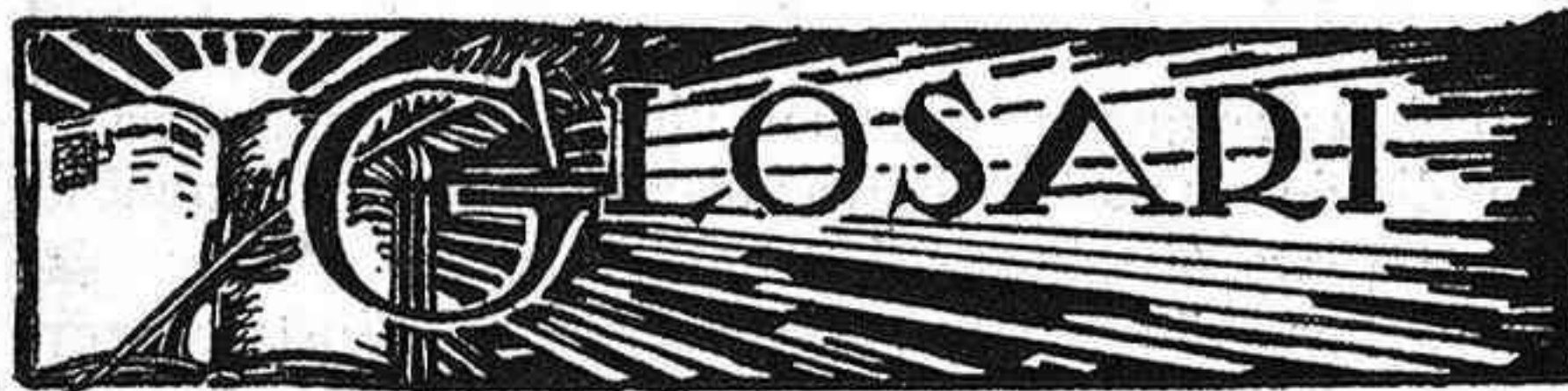
—Que ho provi! No en té prou amb posar-me en ridícul entre les meves amistats, que ara fins m'hi vol posar als diaris?... Això són coses de mossèn Colom, que li omple el cap de trons...

A CAU D'ORELLA, BEN A CAU D'ORELLA...

Lector, lector amic... Si no vols fer el joc als Royos Villanuevas i Unamunos, és a dir, als enemics dels teus interessos i dels teus amors, als enemics de Catalunya, no deixis de votar l'Estatut.

Pensa com aquests enemics, si l'Estatut fracassés, es riurien de tu i et farien mofeta...

Català, per dignitat, vota, doncs, i fes votar l'Estatut!

ATRACCIÓ DE FORASTERS

A Sevilla, com a Barcelona, celebraren una Exposició. La celebraren, naturalment, per atraure els forasters. Però es tractava d'una obra de la dictadura, i, com totes les obres de la dictadura, no tingué èxit. Ara, en canvi, Sevilla, en col·laboració amb el senyor Miquel Maura, ha fet una revolució amb tots els ets i uts. Hi ha hagut fins la nota tràgica de la mort. I la sang ha tacat els carrers de la bella ciutat que fa plor de vi daurat i dona bonica. Hi ha hagut veritables batalles campals, metralladores als carrers i als terrats, vols d'aeroplans de combat, una casa tirada a terra a canonades, resurrecció de la benemèrita llei de fugues, les presons plenes, els hospitals plens. Es a dir: no ha mancat cap detall.

Ara passem a una altra cosa: en un poble del nord d'Espanya—mentre a Sevilla ressuscitaven la llei de fugues—ressuscitaven els miracles. El nord d'Espanya abans no necessitava els miracles, perquè amb la ruleta en

tenia ben bé prou. Després vingué el pintoresc doctor Asuero. Però ara, sense ruleta i sense Asuero, era necessari el miracle. I han trobat una Verge vestida de negre que cada tarda, al cap-al-tard, surt a espantar la quitxalla.

Naturalment, això dels miracles no és una cosa vulgar. I una Verge que s'entretengui d'aquesta manera no es veu cada dia. I els forasters hi aflueixen que és un gust. Que és ço que es tractava de demostrar.

Algú ha dit que aquest poblet dels miracles és un poble d'anormals, d'hístèrics. No: és un poble de negociants, senzillament.

I nosaltres, que, per fàstic, no hi volem veure altra cosa, i que volem guarir aquest fàstic amb una rialla, veiem una relació entre els miracles i la revolució de Sevilla. Tot és organitzat pel Patronat Nacional del Turisme, sota les ordres del senyor Miquel Maura. Tot és fet per a atreure els forasters.

VIRAI

Notes suggestives

LA NÚVIA INEFABLE

Aquesta és una noia de vint-i-dos anys. Alta, rossa—rossa com un fil daurat—; d'ulls blaus—d'un blau malva;—blanca, de llavis fins... Una veritable beutat. Es tota bondat. Un vertader cor d'or, com s'acostuma a dir. Aquesta noia—aquesta inefable noia—està a punt de contraure matrimoni. Avui, però, ha rebut una carta—una carta plena de flama amorosa, de desig carnal—del seu primer amor—un cínic, un vulgar seductor—, citant-la en un lloc dels afores de la ciutat. I ella ha acudit a la cita amorosa... I la parella s'ha confós en una llarga i fogosa abraçada...

DIVORCI

Es parla d'instaurar el divorci a Espanya, d'instaurar el veritable divorci, o sigui, la lliure separació matrimonial. Heu-vos ací una reforma social—millor diríem una necessitat social—importantíssima i que caldria implantar el més aviat possible. Hem de tenir en compte, ultra els nombrosos casos d'adulteri, la infinitat de matrimonis que viuen en constant desavinença espiritual, i que de bon grat es deslliurarien de les cadenes—de les infernals cadenes—del matrimoni; hem de tenir en compte, així mateix, els nombrosos solters empedernits que es casarien si existís la lliure separació matrimonial, per a fer-nos càrrec de la necessitat d'implantar tan transcendental reforma social. Nosaltres som un d'aquells solters empedernits de què hem parlat. Sempre hem tingut la idea de contraure matrimoni quan la instauració del veritable divorci—la lliure separació matrimonial—sigui un fet. I això que sempre hem pensat casar-nos amb una dona “bona”, “inefable”, “ideal”...

LA GRATITUD DEL CALB

Aquest és un calb de mitja edat, i un xic filòsof. Davant el mirall, medita, amb certa tristesa, sobre la infidelitat dels cabells que, poc a poc, l'han abandonat sense motiu justificat. Però encara li queden uns quants cabells, que, en forma de tupè, dissimulen una mica la seva calba els quals sembla que no el volen abandonar. I el nostre calb, que és una persona que sap valoritzar degudament les coses, resta pregonament agraït a la fidelitat dels cabells que no l'abandonen...

ENRIC MARTÍ CID

ENTREACTES

Inauguració per partida doble.

Sembla que J. M. de Sagarra obrirà les temporades de Novetats i Romea.

I sembla que això té molt disgustat a més d'un autor dels que a Novetats es diuen "de la casa".

Teatre del Poble.

Hom fa treballs per a una temporada de teatre proletari, per a oposar a aquesta cosa cursi, mesquina i burgesa que és actualment el teatre català oficial.

Obra nova.

Sabem que la comèdia en tres actes "La Veritat", Diari del matí", va destinada al Novetats.

On?

On anirà la companyia lírica catalana? Trobarà teatre?

VOLEM QUE AQUEST PRIMER PARLAMENT DE LA REPÚBLICA SIGUI UNA CONVENCIO.

PERQUÈ HI HA MOLTA FEINA A FER. I SOLS POT FER-LA UNA CONVENCIO.

Diuen que aviat sortiran els nous segells de Correus de la República.

Els de 30 cèntims portaran l'efígie de Castelar; els de cinc cèntims, la de Pi i Margall; i els de dos cèntims, la de Blasco Ibàñez.

Ens sembla que a Pi i a Blasco els ho fan molt baratet...

Però, en canvi, ens asseguren que En Maura es reserva per a la seva efígie els segells de pesseta.

I diuen fins i tot que potser sortirà als nous bitllets de Banc...

✱

Diuen que, com a complement de les tarifes del senyor Vachier, d'ara en avant, per a conduir un taxi caldrà fer oposicions.

I l'assignatura principal serà, va sense dir, "la legislació taxista".

✱

A Barcelona s'ha fundat una Associació femenina republicana sota el nom de "Victòria Kent".

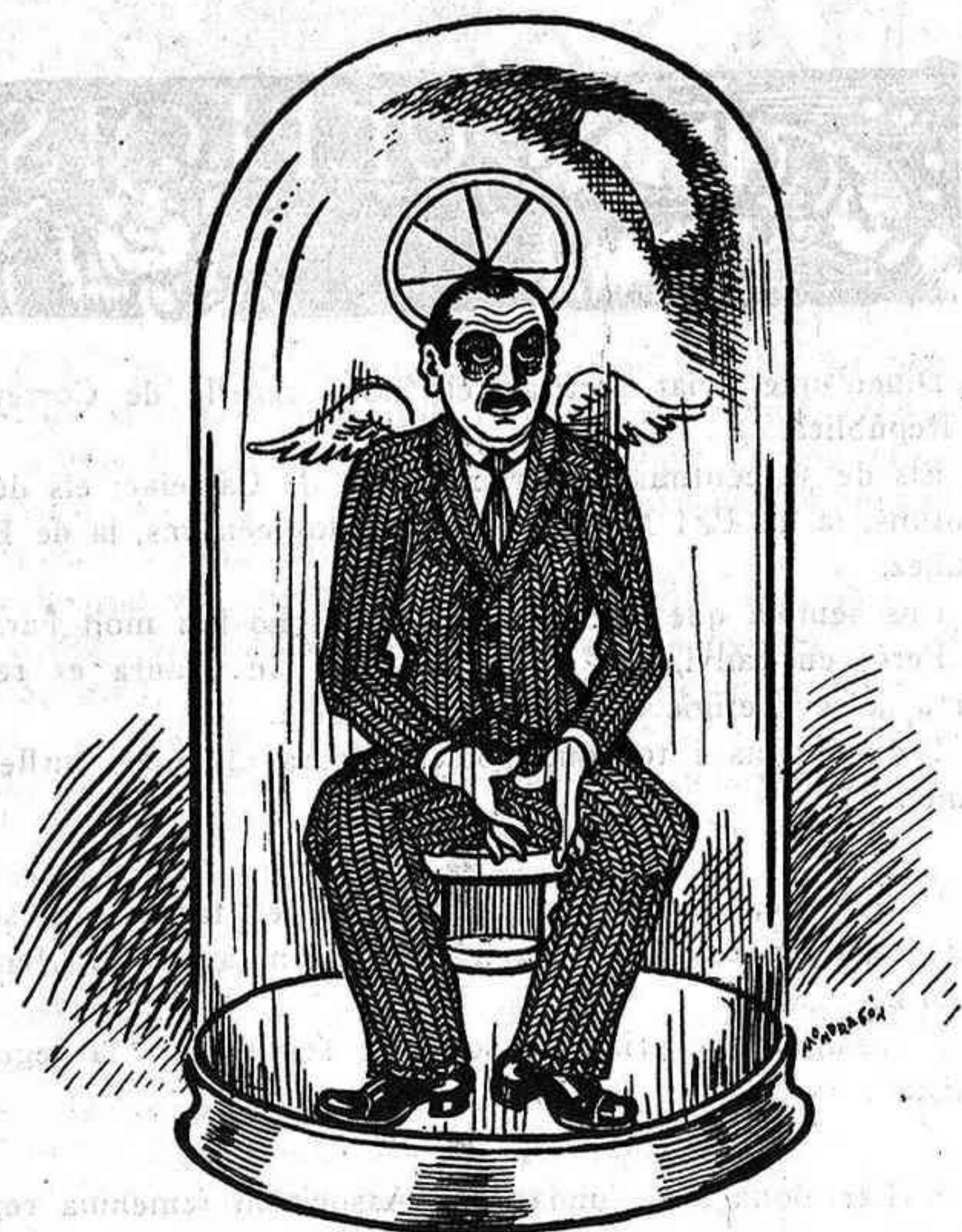
Ens sembla exagerat...

Quins mèrits especials ha contret aquesta senyoreta a Catalunya?

—Amb carbasses com aquestes, aquell se n'ha anat a fons. Jo, per a no fer el mateix, les hauré de llençar.

Sant Miquel Maura

O sigui! Un sant que no és de la nostra devoció...

Com si demà, els gremis de Sevilla, es possessin sota l'advocació de Sant Magí...

Els venedors de peix han adoptat, en tots els seus actes i escrits, el català.

Peixaters, peixaters, quin alt exemple heu donat a molta gent més superba i rutinària!

Català! Diumenge, demà passat, has de votar l'Estatut! Recorda-ho bé!

Es un deure sagrat: Faltar-hi és traïr la pàtria. Vota, doncs, sens falta, l'Estatut.

Hem rebut els primers números de "Crit", periòdic que veu la llum a Sarrià.

Es un dels periòdics forans — després de l'agregació, Sarrià segueix tenint aire de poble autònom — més ben compaginats que hem vist, més moderns de presentació, d'esperit més liberal i obert.

Llarga vida!

Des de demà, serà suprimit el segell de correu de cinc cèntims anomenat de "entrega" que hem estat enganxant durant una bona temporadeta a les cartes, per a estalviar-nos l'almoïna que es donava als carters.

Però, ai las!, no ens estalviarem pas els cinc cèntims. El franqueig per la Península serà de trenta cèntims, per comptes de vint-i-cinc.

Abans, una carta per fora, costava quinze cèntims. Ara, trenta! Un augment del cent per cent en pocs anys.

Per tal que fos suprimida una línia de tramvies, la gent va

destroçar-ne tres. Però calgué que aquell estre de comunicació fes pilota un ciutadà.

Tenim entès que ja feia anys que els veïns de la Barceloneta havien demanat per tots els medis legals la supressió d'aquell ramal. I tant l'Ajuntament com la Companyia els escoltava com si sentís ploure.

D'haver-ho solucionat a les bones, no hauria calgut arribar a mides extremes.

Per cert que ha arribat a les nostres orelles que tots els veïns d'un carrer de la nostra ciutat varen adreçar-se a l'Ajuntament, sollicitant arreglessin l'empedrat perquè està en pessim estat.

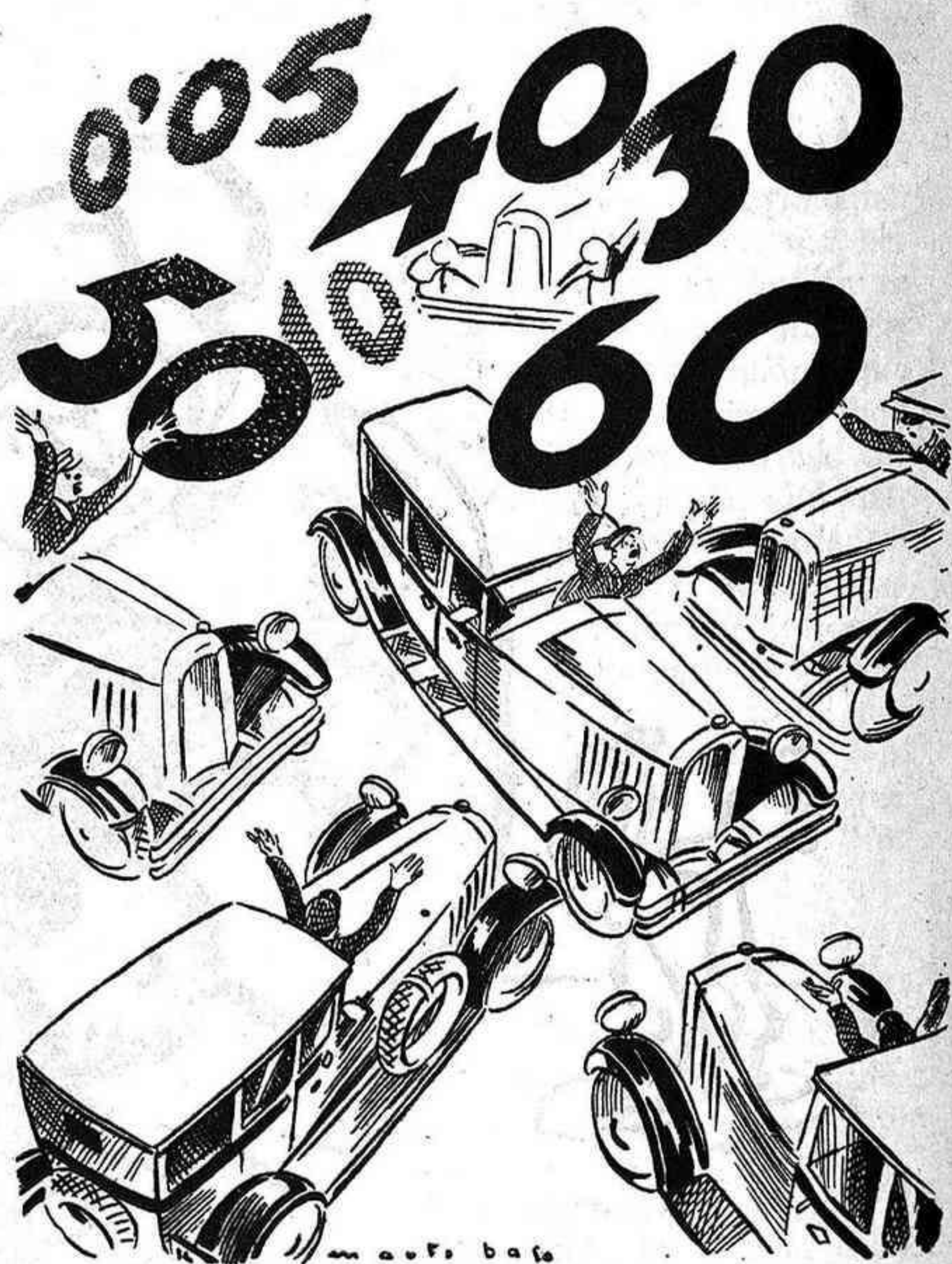
Després de córrer la Seca i la Meca, el carrer segueix igual. No podria, ara, l'Ajuntament, complaure aquells veïns que tenen tota la raó?

Es tracta del carrer d'Agullers, senyors, que amb mil adorns pot quedar presentable.

Ja és ben veritat allò que "la primavera la sang altera", ja. Però enguany les sangs s'han bellugat un xic més cap a la calor.

Bombes, vagues, els de la porra, que ja comencen a prendre's les coses massa seriosament, gent que s'esbatussa, "meublées" que es converteixen en sales d'operacions, sang, fetge, menuts, l'adveniment de la República no ha capficat a gaire gent.

Déu faci que tot això no duri; altrament ens haurem de declarar en vaga de ciutadania.

Follies 1931

Això no és el cartell anunciador d'una revista, sinó l'embolic dels taxis.

Som i serem catalans...

Som i serem catalans
ara i sempre més que mai!...
Nostre idioma de germans
parlarem petits i grans,
es vulgui o no, amb tot esplai.

Ho direm per tot arreu,
plens de joia i ben ufans,
des de l'Ebre al Pireneu,
aixecant al cel la veu...
Som i serem catalans!...

Nostra pàtria catalana
té els encisos més humans;
pel mar, la serra i la plana,
i per tot ens diu, galana...
Som i serem catalans!...

Nascuts al pla o a la serra,
és un encís dels més grans
ésser fills d'aquesta terra;
serà nostre crit de guerra...
Som i serem catalans!...

El terror que trepitgem
ens parla, al cor, dels tirans
que no volen que estimem
el que és nostre, i que diguem...
Som i serem catalans!...

De muntanya o ciutadans,
fruïm tots d'un bell esplai:
si la terra ens fa germans...
Som i serem catalans
ara i sempre, més que mai!...

JOAN LLACER

Homenatge a Josep Sunyol

Diuenge passat es celebrà, a Sant Cugat del Vallès,
un homenatge a Josep Sunyol.

Acompanyaven l'homenatjat els senyors Abril, Ay-
mamí, Bernades, Josep Maria Massip i Lluís Capdevila,
els quals parlaren en el míting que es celebrà al matí.

Tot seguit hi va haver audició de sardanes i un ver-
mut d'honor. Després passaren a visitar diversos llocs de
la localitat, i als claustres del monestir de Sant Cugat
es serví un esplèndid banquet.

Als postres parlà En Sunyol, per agrair l'homenatge.

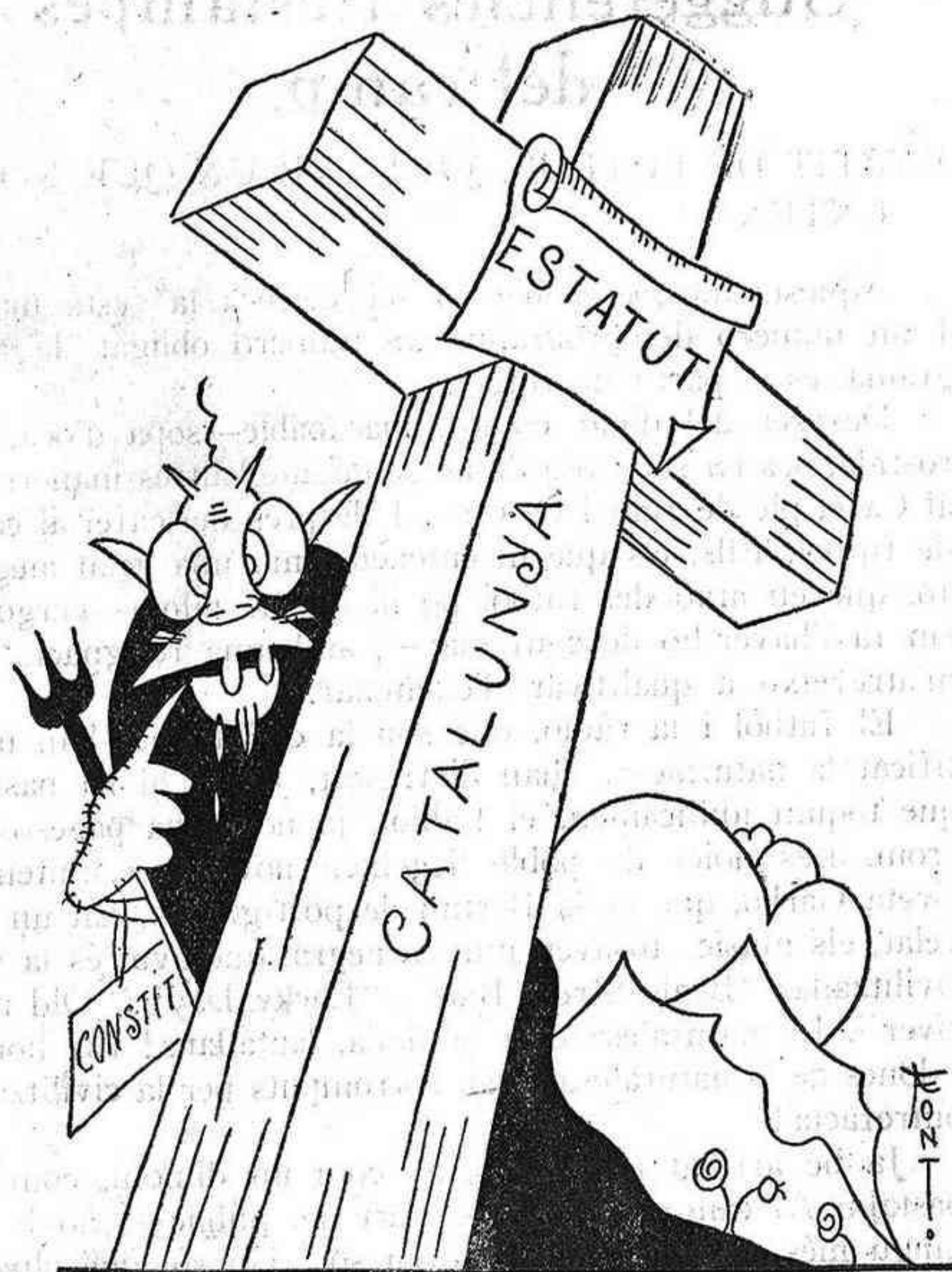
A la tarda es celebrà un partit de futbol, cosa que no
podia mancar, ja que es tracta d'un homenatge a un diputat
esportiu.

Ens alegrem d'aquests homenatges, ja que són uns ho-
menatges de desgreuge, puix que contraresten els homo-
natges de disbaixa que celebraven els homes de la Dicta-
dura.

Vagi en aquestes ratlles la nostra cordial adhesió.

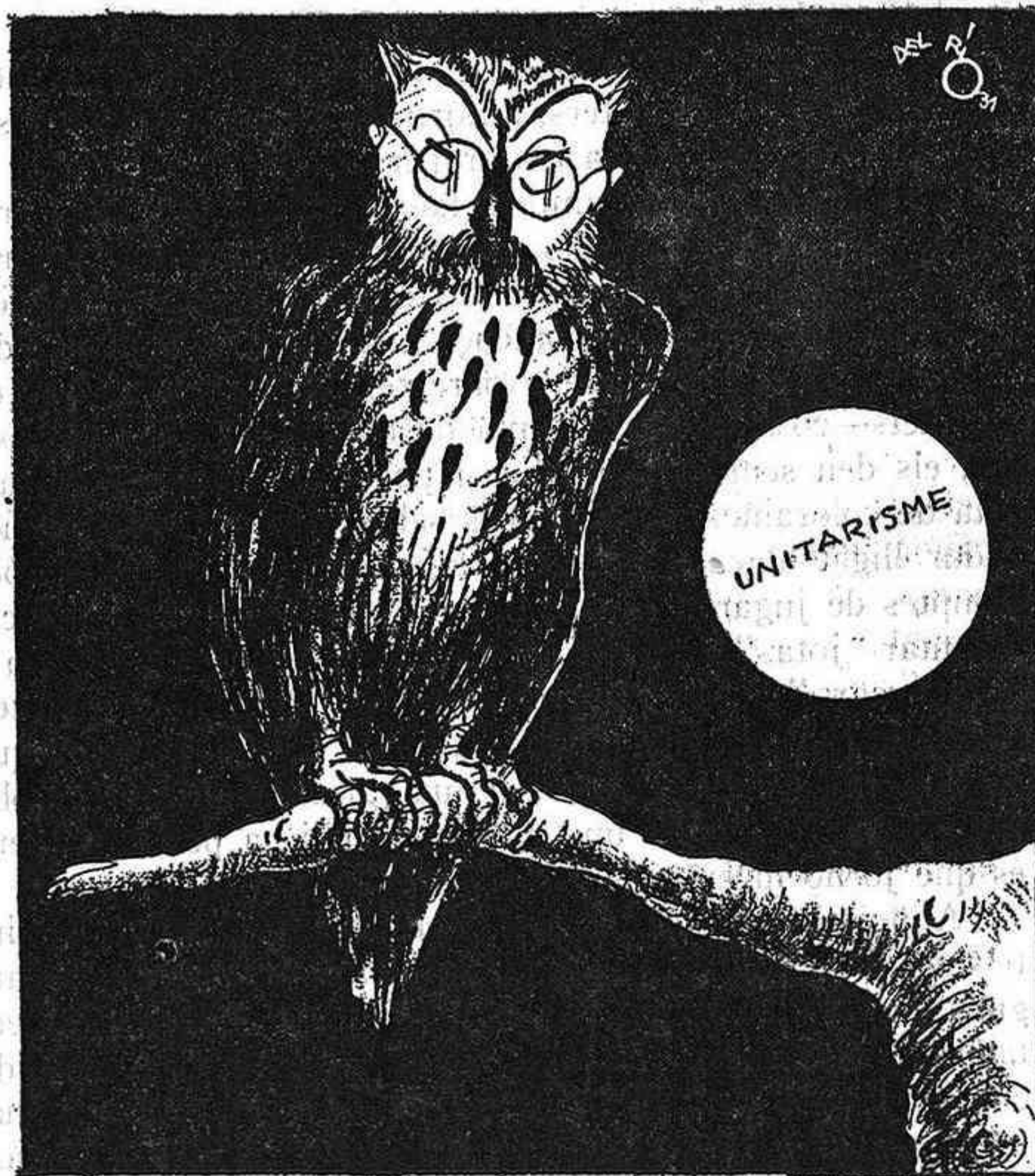
**EL NOSTRE ALCALDE NO HA VOLGUT DEIXAR
LA VARA. SERÀ DIPUTAT, PERÒ SEGUIRÀ ESSENT
ALCALDE.**

**DESPRÉS DIRAN QUE ELS NOSTRES HOMES NO
SERVEIXEN... I JA HAN APRÈS DE SACRIFICAR-SE!**

Refrans il·lustrats

«Darrera la creu hi ha el diable!»

Un mussol al Parlament

—La veritat: Em pensava que tindria més èxit.

Suggerències i estampes del camp

PARTIT DE FUTBOL, VIST PER UN QUE NO HI ENTEN

Aquests dies, el poble on sóc celebra la festa major. I un número del programa, un número obligat del programa, és el partit de futbol.

Després del dinar copiós, inacabable—sopa d'oca, oca rostida, oca en suc i oca de no sé quantes altres maneres—, al Cafè, ple de fum i de crits. I després del cafè, al camp de futbol. Ells, els que hi entenen, amb una gran alegria. Jo, que en això del futbol no hi entenc pilota—vergonya em fa l'haver-ho de confessar—, amb una resignació que m'atreveixo a qualificar d'exemplar.

El futbol i la ràdio, que són la civilització, han mixtificat la naturalesa, l'han disfressat. Ja no hi ha pastors que toquin idíllicament el flabiol, ja no hi ha pagesos de crom. Les noies de poble llegeixen novel·les i imiten la Greta Garbo, que és la Bertini de post-guerra. En un envelat, els músics tocaven música negra, que avui és la més civilitzada: "Beale Street Blue", "Lucky Day", "Old man river". La naturalesa està perduda, ciutadans! Els homes i dones de la naturalesa estan corromputs per la civilització putrefacta!

Ja he arribat al camp. Suo com un dimoni, com un bastaix. Al camp, per ara—a part del públic—, no hi ha ningú més que el sol. Però quin sol! Un sol que clivella les pedres, que fa sortir fum del cap, que tot ho rosteix, que fa venir angúnia, migranya, i tots els mals d'aquest món i de l'altre.

El públic s'ha arrecerat en l'ombra mesquina d'una paret de poca alçada. Com que es tracta de la festa major, han construït una tribuna per a les autoritats i els convidats d'algun relleu. Però l'han construït cara a ponent, i el sol hi bat de ple.

Jo, prudentment, m'arrecero a l'ombra.

Pot dir-se que tot el poble és al camp de futbol: homes, dones, criatures, forasters, autoritats. Si els lladres ho saben! També seria festa major per ells.

A dos costats del camp hi ha una mena de porta: tres pals pintats de blanc, amb una xarxa. Sembla una trampa per a caçar ocells. Però és una trampa per a caçar pilotes.

A les cinc, el camp comença a animar-se, la nuesa del camp comença a vestir-se. Apareixen els jugadors. Van en calçotets—cosa que a la Junta de dames, si n'hi ha al poble, els deu semblar impúdica i poc respectuosa—i samarreta de coloraines. Porten unes sabates estranyes i un mocador lligat al cap com els aragonesos. Jo temo que, per comptes de jugar a futbol, treguin una guitarra i comencin a cantar "jotas" en les quals hi hagi al·lusions a la "burra", a la "suegra" i a la "Virgen del Pilar". Però, no; no treuen la guitarra. Treuen la pilota, i unes noies del poble que ting al meu costat expressen una gran alegria. Jo trobo que, pel fet de treure una pilota, no n'hi ha per tant. Però és que jo no hi entenc.

Aquestes noies són Pepita, Maria, Montserrat. Pepita té uns ulls de color de tabac amb unes pestanyes tan llargues que, quan tanca els ulls, fan l'efecte d'una persianeta tancant una finestra lluminosa. Pepita és bonica i pàl·lida com qualsevol dameta de ciutat. A Maria li diuen la Reina, no sé per què. Té uns ulls grisos i una boca fina i cruel, de "star" cinematogràfica.

Els homes dels calçotets i la samarreta de coloraines

comencen a córrer desesperats rera la pilota. El públic comença a cridar noms estranys. La pilota va i ve d'una sabata a l'altra. Jo no entenc aquest desfici, aquesta cursa, aquest desesper; no m'ho explico. Sobretot, sota aquest sol. En fa tant i és tan calent, que temo que els rosteixi, i aquest vespre, per sopar, ens serveixin futbolista amb patates.

Però es veu que ja hi estan fets a barallar-se—a més de amb la pilota—amb el sol. Cada vegada estan més enfurismats, cada vegada corren més. De tant en tant, per comptes d'etzibar una guitza a la pilota l'etziben a un jugador. Aquest cau, i un home que s'ha proposat posar pau en aquesta batalla, toca un xiulet. El jugador ha rebut un cop que no el voldria pas per a mi. Però es refà, perquè es tracta d'un partit amistós. I això que amb aquests cops sigui amistós, sí que em causa una veritable estranyesa. Si no ho arriba a ésser!

S'acaba el partit. No sé qui ha guanyat ni qui ha perdut. No he entès res. Ja no hi ha sol. El cel és d'un to malva. Les muntanyes tenen una coloració vermella, blava més lluny.

A l'envelat sona el primer vals. Pepita, Maria, Montserrat i les altres noies, se'n van a ballar. Jo em quedo sol.

LLUÍS CAPDEVILA

Avui la nostra Municipalesca no la dedicarem a alguna cosa de la Casa Gran de Barcelona. Va adreçada a tots els Ajuntaments de Catalunya, als seus alcaldes i als seus regidors. A tots aquests homes, la major part perseguits per la monarquia, que han tramès ja l'acceptació absoluta i total al President de la Generalitat, d'aprovació de l'Estatut de Catalunya. A tots ells adrecem la més coral felicitació i esmentem amb goig el cas d'ésser els pobles petits els primers en aprovar-lo, però amb un immens esperit catalanesc i republicà.

Ja han votat l'Estatut els Ajuntaments de Catalunya. Ja s'ha donat un altre pas endavant. Quin goig no fa, veure el progrés d'aquell articulat que tot just fa quinze dies llegíem àvidament en els periòdics!

Catalunya ha passat una setmana de febre de llibertat. Arreu se sentia parlar de l'Estatut. Quan tan sols manquen quaranta-vuit hores per tal que la unanimitat sigui completa, invadeix l'espai una sola paraula: ESTATUT! Els vells en parlen i els joves el comenten. Les dones, aquestes dones catalanes que ja s'han iniciat en les nostres lluites polítiques, estan a punt de signar-lo ben orgulloses. Diumenge es mobilitzarà tota la nostra terra, per tal de donar, davant del món, la mostra més gran, el desig més fervorós que jamai s'hagi sentit de llibertat.

Esperem diumenge al vespre, amics dels Ajuntaments de Catalunya. En fer el recompte dels milers d'homes que hauran refrendat la vostra decisió d'ara fa vuit dies, sentirem el goig més gran de la nostra vida. I comprovarem que mai com ara el poble no ha estat tan identificat en una causa, de la qual depèn la seva vida, l'ésser quelcom davant dels ulls dels forasters o resignar-se a seguir arrossegant-se per terra com una bestiola incapaç de rebel·lar-se a les fuetades del tirà...

Adhuc Don Lacandro

I encara direu que no us estimo.

VÍCTOR, O LA ROSA DELS VENTS, novella d'Agustí Esclasans.

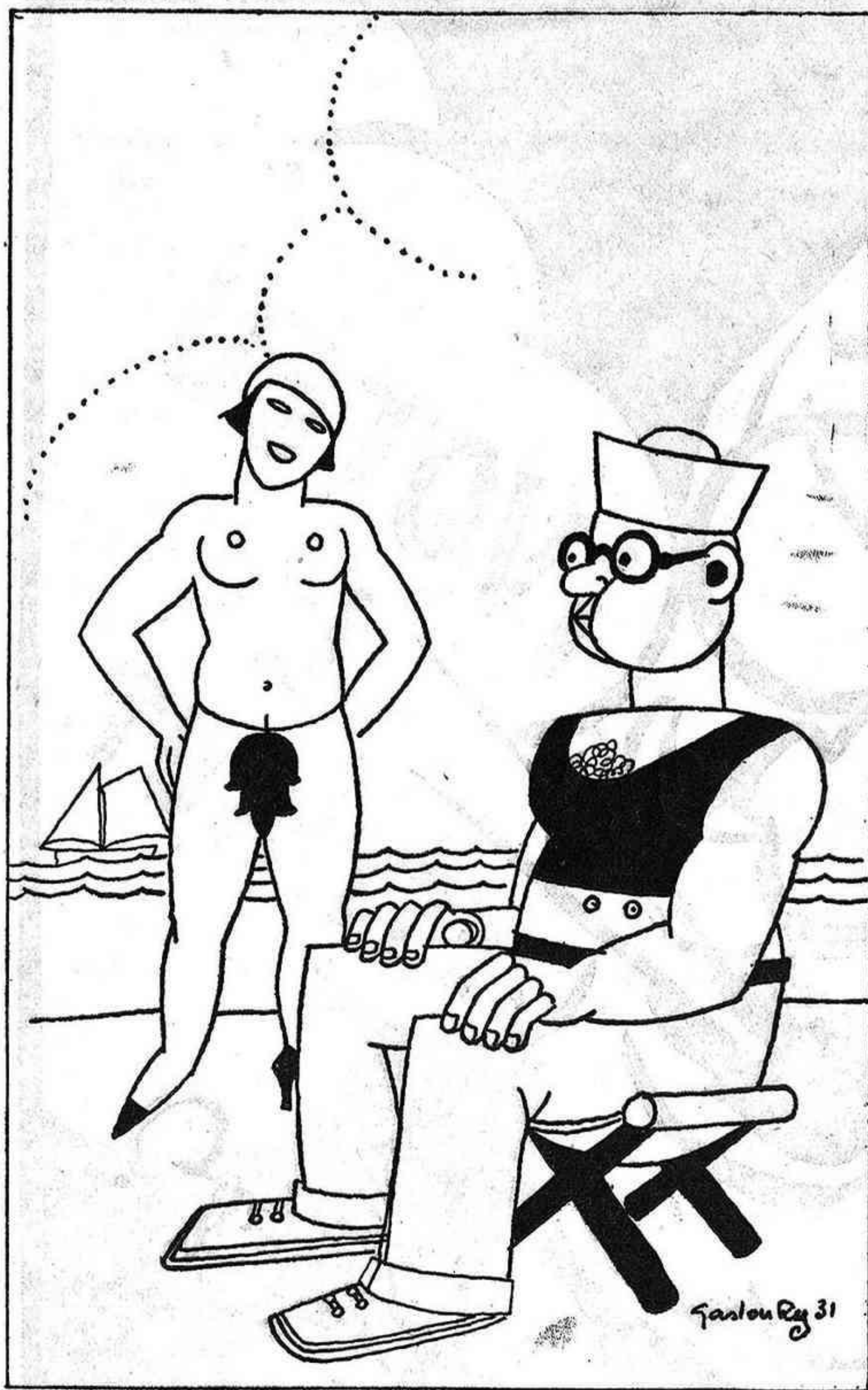
Una novella estranya? Sí, una novella estranya en el nostre món literari, on no brilla la virtut de l'estranyesa, on tot és desesperadament gris, igual, uniforme, retalladet, impersonal.

Una novella estranya d'un escriptor estrany. Es a dir: d'un escriptor que no s'assembla a cap altre, aquí on, llastimosament, la majoria dels escriptors fan l'efecte de repetits.

Nosaltres hem de confessar sincerament que sentim una gran admiració envers Agustí Esclasans. La seva independència ens el fa més admirable. En els seus volums d'articles hi ha notes crítiques d'una lucidesa i d'una valentia magnífiques. Alguns dels seus "Ritmes" ens han donat la més noble i autèntica emoció poètica. Algunes de les seves "Històries de la Carn i de la sang" les creiem dignes de l'antologia.

Ara Agustí Esclasans ens dona aquesta primera novella gran: "Víctor o La Rosa dels Vents". Novella forta, estranya

La moda a la platja

—Quina manera de presentar-se!...
—Es l'últim model de maillot: dos "confettis"
i una fulla de parra.

—beneïda estranyesa!—, en la qual no hi ha influències de cap mena, perquè l'autor no té una personalitat manllevada. Val a dir que tampoc no la tenen altres autors; ni manllevada ni pròpia: no tenen personalitat.

"Víctor o La Rosa dels Vents"—que mereix un veritable i prolix estudi, i no un comentari tan lleuger com el nostre— és una de les novel·les més importants que s'han escrit en català.

LES GARSES i L'HOME DE PALLA. Volum sisè de les Obres Completes d'Ignasi Iglésies.

Són dues obres ja estrenades, dues obres—les que integren aquest sisè volum—que coneixeu tots. "Les garses", amb "Els vells" i "El cor del poble", és una de les comèdies cabdals d'Ignasi Iglésies. I del teatre català. L'altra és una comèdia que no ha tingut tanta sort, una comèdia injustament oblidada. I, no obstant, és rica en mèrits i qualitats. Llegiu aquesta comèdia, planera i senzilla, però d'una emoció profunda.

La publicació d'aquestes Obres Completes d'Ignasi Iglésies

— en volums perfectes, curiosament impresos i presentats — és una obra meritòria que cal agrair. El seu preu és a l'abast de totes les fortunes. Així estessin editades les obres d'Angel Guimerà, de les quals sols n'existeix una edició impresentable i llastimosa!

MEMORIAS DEL CURA GAPON.

Un altre llibre sobre Rússia. Un altre llibre interessantíssim, d'un interès màxim, sobre Rússia. L'autor ha estat un dels protagonistes més famosos i populars de la Revolució. Avui, però, altres figures han llevat actualitat a la figura de Gapon, o Gapony, el sacerdot rus que, com un altre Mirabeau, treballava en dos camps. Un gran tipus aquest de Gapon, misteriós i atraient com un tipus de Dostoiewski. I les seves "Memòries", molt interessants també, car ens descobreixen els procediments policíacs de l'època del tsarisme. De totes maneres, com Mirabeau, Gapon és més amic del poble que del tsarisme.

UNA VIDA. Novella de Marc Jesús Bertran.

No coneixíem cap novella de Marc Jesús Bertran; fins creiem que és aquesta la primera que escriu. Val a dir que l'hem llegit amb molt de gust. Es una novella de forma un xic antiquada, però interessant, ben estructurada i amb tipus ben traçats. I és, sobretot, una novella que pot plaure a tothom.

ALPHA

ALTRES LLIBRES REBUTS:

- "Del cap i del cor", per J. M. Bartrina.
- "Hija de la tierra", per Agnès Smedley.
- "Fermín Galán y su "Nueva Creación", pel "Capitàn Claridades".
- "Elevación", per Henri Barbusse.
- "El Volga desemboca al mar Caspi", per Boris Pilniak.

BARCELONA

"Mi padre". O sigui: Muñoz Seca, com ja podien suposar. Però aquesta vegada acompanyat de Pérez Fernández. De totes maneres, tanto monta"... El mal és que qui "monta" siguin autors de tan baixa qualitat com el senyor Muñoz Seca, i el cavall sigui el públic.

Però el públic aguanta la càrrega. No hi ha res a dir, doncs. Un públic analfabet no mereix més que un teatre analfabet. I d'aquest teatre Muñoz Seca n'és mestre: únic mestratge que li reconeixem.

"Mi padre" és una animalada—així, tal com sona: una animalada—, que enlloc del món no podria representar-se.

COMICO

Dimarts passat debutà la companyia de revistes frívoles procedent del Teatre Romea de Madrid, de la qual formen part Faustino Bretaño, La Yankee i Perlita Greco, que són dues senyores de les que no se'n troben a cada cantonada.

A més d'un barceloní li faran perdre el cap.
Segur.

Capricis i paradoxes

ESTATUT! ESTATUT!

Estatut, Estatut! Fixeu-vos en el so d'aquest crit: sembla un toc de trompeta. Un toc de trompeta que ressona en totes les ciutats i viles catalanes, en les masies i en les hortes, en les muntanyes i en les valls. Té fins i tot un so de corn marí que crida les barques llunyanes... Es un so que fa posar atenció als distrets, que desvetlla els dormits. Es un so que fins deu trasbalsar en els sepulcres les ombres volgudes dels nostres morts: d'aquells que fa dos segles queien defensant la llibertat de Catalunya; d'aquells que tot just fa un segle començaren a predicar la nostra renaixença nacional...

Estatut! Estatut!... ¿Pot haver-hi un sol català que no s'alci dempeus en sentir aquest crit? Es un crit que farà alçar els malalts i els tolits en els seus llits; és un crit que farà alçar els agonitzants que voldran tenir el goig, abans d'expirar, de veure la primera aurora de la llibertat de Catalunya; que voldran que les seves cendres reposin en una terra lliure.

No, no hi haurà cap català que, per oblit, per mandra, per satisfer la voluptat o el caprici d'un moment, deixi de votar l'Estatut de Catalunya. Però si n'hi ha alguns, que aquests catalans no ens diguin, després, que estimen Catalunya; que no es planyin de cap malastre que a Catalunya, i per tant a ells mateixos, els pugui esdevenir. Que no es planyin, després, que els seus fills hagin d'anar a fer el servei militar fora de Catalunya. Que no es planyin si ens és enviat a fer de virrei un governador sanguinari com Martínez Anido, un dilapidador de la nostra hisenda com Milans del Bosch. Que no es planyin quan una policia

forastera els mesuri l'esquena pel "delicte" d'exhibir les quatre barres o per qualsevol altre "delicte" de catalanitat; que no es planyin si ens és tramès un demagog qualsevol pel simple gust de pertorbar el país, d'evitar la seva prosperitat, que equival, com volia aquell general famós, a semblar de sal Catalunya. Que no es planyin si en les escoles els nostres infants estan en una situació d'inferioritat en relació als infants castellans. Que no es planyin de les invasions de funcionaris forasters, de què tots els millors llocs de Catalunya no siguin ocupats per catalans. Que no es planyin dels atemptats que a les nostres finances, al nostre estalvi pugui fer un ministre indocte qualsevol... Que és per evitar tot això i altres coses com aquestes, que l'Estatut de Catalunya ha d'ésser fet aprovar pels catalans.

I que ningú no digui que l'Estatut, almenys a Catalunya, no té enemics; que per això no cal preocupar-se de votar-lo. Si hi ha molta gent que pensa així, la votació serà migrada. A Madrid no els farà cap impressió, s'atreviran a discutir-ho tot; diran que no és un poble, sinó un partit, el que ha volgut l'Estatut; que la majoria se n'ha desentès. I els nostres diputats es trobaran amb poca força per imposar-lo en totes les seves parts. L'autoritat dels nostres diputats, només vindrà de la força numèrica. Si és tot Catalunya la que vota l'Estatut, ¿qui es podrà oposar a la seva voluntat?

Estatut! Estatut!... Cal que aquest crit posi en peu tot Catalunya.

DOMÈNEC GUANSÉ

I DEL MARTINEZ ANIDO, ¿QUÈ SE'N SAP?
CONVINDRIA QUE EL GOVERN ENS EN DIGUÉS
ALGUNA COSA.

Els que ens la volen prendre

—Em creia que era fàcil de conquistar; però, decididament, em sembla que no està per mi.

—I si no ens la donen?
—Pitjor per ells!

Demà passat...

Amic, et demanarà, altra vegada, el teu vot, Catalunya.

Demà passat t'allargaran una papereta on hauràs d'escriure tan sols una paraula: "Sí". Perquè no volem pas creure que tu et converteixis en un traïdor a la petició de llibertat que fem al Govern Central de la República.

Demà passat, si ets un català conscient, compliràs el teu deure de ciutadania i aniràs ben d'hora al col·legi on has anat dues vegades o tres i, amb el cap ben alt, la vista fixa en un esdevenidor serè, votaràs per l'Estatut de la teva terra.

Demà passat és una data que has de recordar. No la oblidessis pas! Compta que n'hi ha molts que estan a l'aguait, i esperen que tu te'n vagis per a supplantar-te i prendre't el vot. No et fiïs de què no vindrà pas del teu vot per a assolir la llibertat. Si molts milers pensessin com tu, tirarien per terra totes les ànsies de llibertat que volen avui per l'espai.

Vota per l'Estatut i fes-lo votar als teus amics. Si algun d'ells no sap el què són els desigs de regir-se sols, agafa l'articulat del projecte de les nostres llibertats i digues-li que Catalunya no es vol separar d'Espanya. Que els homes que la governen, avui, estimen més que mai tots els seus germans d'enllà de l'Ebre. Que la seva estimació és veritable i que aquesta amor no és fictícia, com la que

pregonaven als quatre vents les Unions Patriòtiques de Primo de Rivera, que sols servien per a sembrar discòrdies. Els homes d'avui són amants d'una concòrdia oposada a la de Cambó. Aquella fou personalista, aquesta és col·lectiva. I els catalans, quan donem la mà en senyal d'amistat, ningú no ha pogut dir que hàgim mancat a la paraula ni a la prometença feta.

Digues-li tot això i mostra-li el to benèvol en què està redactat l'Estatut. Fes-li veure que fins i tot l'A B C el troba acceptable, que tots diuen que demanem poc pel molt que es pensaven demanàriem. I, sobretot, fes-li veure aquells paràgrafs que són perfectament compatibles amb la resta de les regions ibèriques, inspirats per aquell mateix amor de què t'he parlat abans.

Fes-te paladí d'aquesta Santa croada; treballa amb dalit en les quaranta-vuit hores que manquen per a la data feliç de la nostra història, i vetlla per tal que ni una sola de les teves amistats manquin a la lluita que va a començar. Si ets pare, fes-lo votar pels teus fills; si ets jove i tens pare, oncles, cosins, cunyats, vés a votar amb ells i vulgues tenir la seguretat que tots són catalans com tu mateix. Si ets d'un club, d'una penya, d'un centre, si tan sols vas a prendre cafè els vespres, procura que el votin els teus veïns de taula, d'escacs o de dòmino.

Quan diumenge al vespre sabràs que el triomf ha estat altra vegada sorollosament esclatant, sentiràs un goig infinit en veure que també tu has ajudat a què la terra benamada gaudeixi de la bella llibertat que per espai de dos-cents-vint anys ens havia estat negada.

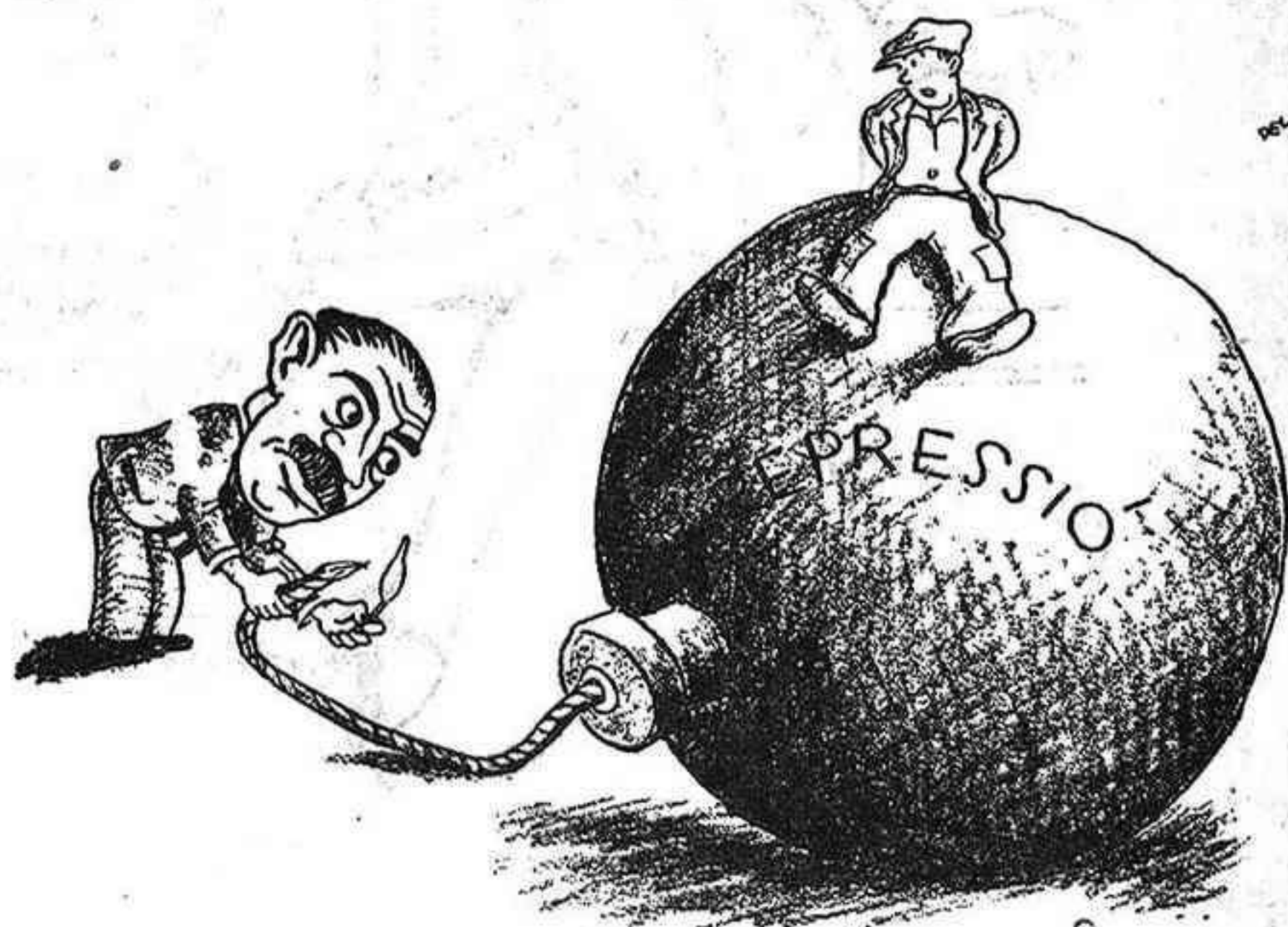
Per Catalunya, per la Pàtria, per la llibertat, vota l'Estatut.

Per la memòria sagrada dels qui sucumbiren, vota l'Estatut.

DOMÈNEC DIUMENGE

HOM PARLA — DESPRÉS D'HAYER INICIAT LA CAMPANYA "LA CAMPANA DE GRACIA" — DE LA MORT MISTERIOSA DE LOLITA BERNABEU. FINS EN PARLEN A SANT VICENTS DELS HORTS.

EL SENYOR PARAMO, SUARA NOMENAT PRESIDENT DE L'AUDIÈNCIA DE PALMA DE MALLORCA, POTSER PODRIA DIR-HI LA SEVA.

Maura, ministre de la Governació

—I després diran que no tinc amor al poble.

I ara que hem parlat dels de la porra.

El dia que va "estallar el objeto sospechoso" al Passeig de Gràcia, aquests nous agents que ja s'han fet antipàtics, sense solta ni volta varen començar a cops de porra amb els ciutadans que contemplaven l'esboranc obert.

Aquesta és la seva missió? Si les ordres que tenen aquests nous energúmens són d'empaitar-nos quan els envien a algun lloc, caldrà que ens preparem, també. I no voldríem pas recordar al poble que, sota aquell uniforme, no hi ha més que un home ni menys ni més valent que qualsevol altre.

Això ho guardarem per les seves noves gestes, si no prenen un xic de til·la pels nervis... i per la porra.

✽

De vegades hem de deixar les ganes de fer barrila per prendre'ns les coses seriosament. La situació actual, precisament, no és pas per fer-hi grimègia.

A ningú no estranyarà que recomanem molt de seny als obrers en general, i que no es deixin portar pels agents perturbadors que es fiquen en els seus rengles.

Penseu que vora la frontera hi ha una mala pinta que vigila si compleixen les ordres que té donades!

✽

Què en direm d'aquell general que emplaça uns canons al mig d'un carrer de Sevilla per a bombardejar una taverna amb taulell i tot?

Això són generals!...

✽

A propòsit dels "sin trabajo". Sembla que s'han constituït en Societat.

Hom es pregunta de què viurà. De quins ingressos es nodrirà la flamant entitat.

Es força senzill: del producte de la venda dels "bons" d'arròs.

✽

Nota interessant:

Assabentem els lectors de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA que a Barcelona es ven (?) un diari anomenat "El Matí".

✽

El ministre del Treball va dir que l'obrer "sortís al carrer amb les armes a les mans, però que no plantegés vagues".

Tan sols devia afegir-hi una cosa: Que una vegada hagués sortit, ja el sabia rebre "dignament" la "guàrdia civil".

✽

La guàrdia civil, "el benemérito Instituto", "el pundonoroso cuerpo", "el fiel servidor del orden", ha volgut deixar, una vegada més, palès que el mateix serveix a la monarquia que a qualsevol altre règim, i per això ha metrallat indefensos obrers a Sevilla.

El poble li resta reconegut!

✽

En cames llargues diuen que ha fet abdicació de la "tronada" d'Espanya a favor del seu fill Joan, i els altres prínceps han renunciat també als seus drets a favor del mateix.

Això no té cap gràcia; al pobre Joanet l'han ensarronat; és com si ara a nosaltres ens cedissin en propietat unes mines de carnsalada al Marroc.

Es força esplèndida, la família ex, donant el que no té:

✽

L'Ajuntament de Lleida ha notificat al govern de la Repú-

blica que s'adheria al Projecte de Defensa de la República.

Això fa força honor a l'Ajuntament de Lleida.

Per això temps ha que sentim dir que Lleida és, de les quatre "províncies" de Catalunya, la menys Catalana.

✽

Ara resulta que l'explosió del Passeig de Gràcia no fou obra dels vaguistes.

Això fa posar la mosca a l'orella; és un truc del qual ens creiem que en tenia l'exclusiva el mai prou enlairat Martínez Anido.

✽

El director general de seguretat ha donat a la Premsa la "nota sensacional".

"Ha ingresado en la càrcel el señor Giménez Lara, monàrquico".

I cinc-cents republicans que no tenen cap importància.

✽

Primo de Rivera va dir: "Aquí hay dos bemoles para matar al primero que chiste". I tothom va callar, particularment els que ara criden més.

I, si no, parem compte. Ha fet més morts en una setmana un ministre de Governació que la dictadura en set anys.

Ço que vol dir que "és el mismo Primo con diferente collar".

✽

S'ha dit una missa per les víctimes del barranc del Llop. No hi ha assistit el ministre de Governació.

✽

En Macià ha manifestat que no acataria la llei de Defensa de la República si implicava una repressió sagnant.

Encara queden amics del poble.

I no ho prenguin com immodèstia, si diem que de la dignitat política Catalunva en detenta el rècord.

S. V. N.—No pogué anar per haver arribat tard.

J. M. M.—Ho hem passat a "La Campana".

E. M. C.—Va bé; es publicarà.

J. R. A.—Llegiu el què diem a J. M. M.

J. M. G.—Té un interès tan relatiu, que no el publicarem. Feu, si us plau, altres coses.

V. P.—No ho cregueu; cantant, no hi guanyarem res.

F. B.—Igual que a J. M. M.

M. A. S.—Nosaltres bé voldríem complaure-la, però no pot ésser. Comença bastant bé, però decau en forma, ritme i consonant. Esmeni's, que pot fer-ho.

Ll. A.—Tenen bones condicions, estan bé de mètrica, però encara no poden anar.

J. Ll.—No està malament. Pot anar.

Clatellada.—No hi ha res a fer amb això.

F. S.—En cartera per a publicar-les.

VIES URINÀRIES Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Soivre. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avari), *escemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivre, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, florinosos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Gragees potenciàls del Dr. Soivre. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesse-tes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentollament, tractament i guariment de les dites malalties.

*Els millors discos
són els de*

La Voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

Si voleu menjar bé
aneu al restaurant

GRILL-ROOM

ESCUDELLERS, 8 Lloc predilecte
dels gurmets

PAPEL
DE
FUMAR

BAMBU

Obres completes d'En Santiago Rusiñol

Anant pel món (Esgotada)		El pintor de miracles	1,50
El místic (3. ^a edició)	2,—	La Verge del Mar	1,50
Oracions. Amb música d'Enric Morera (2. ^a edició)	2,—	El despatriat	2,—
Fulls de la vida (Esgotada)		El triomf de la carn	1,50
Els Jocs Florals de Canprosa (2. ^a edició)	1,50	La illa de la calma (3. ^a edició) ...	2,—
El bon policia (Esgotada)		L'homenatge	1,50
Monòlegs (2. ^a edició)	2,—	La lepra	1,50
La bona gent (Esgotada)		L'Arma	1,50
Tartari de Tarascó. D'Alfons Daudet. (Quart miler) (Esgotada)		L'envelat de baix	1,50
El pati blau (4. ^a edició)	2,—	Glossari, per "Xarau"	2,—
El poble gris (Esgotada)		El català de "La Mancha"	3,50
La mare (4. ^a edició) (dissetè miler)	2,—	El pobre vidu	2,—
La "merienda" fraternal. (Quart miler)	1,50	A ca l'antiquari (sainet)	1,50
L'alegria que passa	1,50	L'auca del senyor Esteve (Cinc actes) (2. ^a edició)	2,—
L'heroi (Esgotada)		"Gente Bien" (Sainet) (3. ^a edició).	1,50
Llibertat!	2,—	Els Naufrags	2,—
La fira de Neuilly	2,—	En Josepet de Sant Celoni (Novella picaresca)	2,—
Els savis de Vilatrista (Esgotada)		"Souper-Tango" (Obra satírica en un acte)	1,50
L'auca del senyor Esteve (edició definitiva)	16,—	La casa de l'art (Peça en un acte).	1,50
L'hereu Escampa (Esgotada)		L'acaparador (Peça satírica en un acte)	1,50
En Tartari als Alps	2,—	Bataneros en Comandita (Sainet de costums financers, en un acte).	1,50
La llei d'herència	2,—	El català de "La Mancha" (Tragicomèdia en quatre actes)	2,—
Ocells de pas	2,—	"Chauffeur... al Palacel"	1,50
La intel·lectual	2,—	Tenoriades	1,50
El redemptor	2,—	"La Niña Gorda"	3,50
Cors de dona	2,—	Casament de conveniència	2,—
El Teatre per dins	1,50	Màximes i mals pensaments (Edició econòmica)	2,—
Dol d'"alivio"	1,50	(En paper de fil)	5,—
El daltabaix	2,—	Jardins d'Espanya	25,—
El titella pròdig	1,50	Les dues filles	1,50
La nit de l'amor	1,50	Els analfabets	2,—
Del Born al Plata. (Impressions de viatge)	3,50	Miss Barceloneta	2,—
Port-Tarascó, d'A. Daudet. (Traducció)	2,—		

OBRA D'ACTUALITAT

Vida, obra i anècdotes d'En Santiago Rusiñol

per Jaume Passarell i Angel S. Escó

Il·lustrat amb nombroses fotografies

Preus 4 pessetes

MÓNITA SECRETA

Instrucciones reservadas de la Compañía de Jesús

Precio: 1 peseta

El culto al desnudo

por ROGER SALARDENNE

Precio: 5 pesetas

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes

L'artilleria de la llibertat

—Són poes llampecs, per un obús com el nostre.